

Werkveld van jeugdhulp is complex en niet inzichtelijk

Achtergrond

Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp. Zij moeten zorgen voor hulp aan zeer kwetsbare cliënten, bijvoorbeeld kinderen en jongeren met een handicap, gedragsproblemen of een psychische stoornis of jeugdigen in gezinnen met sociale problemen of een onveilige situatie. Gemeenten en hulpaanbieders moeten beter gaan samenwerken en meer inzetten op preventie. De gemeente moet de jeugdhulp ook vernieuwen, zodat deze beter en goedkoper wordt. De rekenkamer Hilversum heeft onderzocht of de jeugdhulp sinds 2015 inderdaad beter en goedkoper is geworden; weten jongeren en hun ouders de toegang tot jeugdhulp te vinden, welke budgetten zijn beschikbaar en hoe hoog zijn de uitvoeringskosten?

Toegang tot jeugdhulp

De toegang tot jeugdhulp in Hilversum is onderdeel van het Sociaal Plein en wordt gerealiseerd door één centraal team *Jeugd en Regie*. Het team is gespecialiseerd in vraagverkenning en draagt zorg voor de toeleiding naar jeugdhulp, maar voert zelf geen hulp uit. Hierin onderscheidt de gemeente Hilversum zich van twee derde van de overige gemeenten in Nederland, waar is gekozen voor een generalistisch wijk- of sociaal team dat behalve de toegang tot jeugdhulp ook zelf hulpverlening uitvoert. De ouders en jeugdigen die voor het onderzoek zijn geïnterviewd geven aan dat de toegang tot jeugdhulp via het Sociaal Plein goed te vinden is en dat er snel wordt gewerkt, met een prettige bejegening. Zij waarderen de dienstverlening door het Sociaal Plein gemiddeld met een 8,8. De rekenkamer beveelt daarom aan om de huidige inrichting van de toegang te handhaven.

Koppeling vraag en aanbod

Is de hulpvraag met behulp van de jeugdconsulent eenmaal in kaart gebracht, dan blijkt het echter nog een hele zoektocht om een goede vorm van hulp te vinden. Het aanbod van hulpaanbieders is door de gehanteerde inkoopstelsels van de gemeente en de regio Gooi en Vechtstreek erg groot. Voordeel daarvan is dat er echt wat te kiezen is voor inwoners die gebruik maken van jeugdhulp. Nadeel kan zijn dat ouders en jeugdigen door de bomen het bos niet meer zien. Scholen, huisartsen, en hulpaanbieders zeggen geen goed overzicht te hebben van alle partijen die hulp leveren en bijdragen aan het leveren van hulp. De belangrijkste mogelijkheid tot verbetering ziet de rekenkamer dan ook in het creëren van inzicht in en overzicht van het werkveld voor alle betrokkenen (bijvoorbeeld een voor iedereen toegankelijke zorgkaart).

Sturing

Ook de financiering van jeugdhulp is complex en niet goed inzichtelijk voor raadsleden. Hierdoor is het lastig, zo niet onmogelijk voor de gemeenteraad, om een goed beeld van de cijfers te krijgen. In 2015 en 2016 gaf de gemeente in totaal €2,8 miljoen *minder* uit dan de bijdrage vanuit het rijk, in 2017 gaf

Hilversum €1,5 miljoen *meer* uit. Ongeveer de helft van de jeugdhulp in Hilversum verloopt via de huisarts. Hoewel de gemeente geen directe invloed heeft op het verwijsproces door de huisarts, moet de gemeente de jeugdhulp waarnaar is doorverwezen wel betalen. Hierdoor is in feite geen financiële sturing door de gemeente mogelijk. Daarnaast zou de gemeenteraad meer op de inhoud moeten sturen, volgens de rekenkamer. Op dit moment mist Hilversum een – met betrokken partijen gedeelde – lokale visie op wat Hilversum wil bereiken met jeugdhulp. De rekenkamer beveelt de gemeenteraad daarom aan om deze visie te ontwikkelen en zich over de voortgang te laten informeren. Ook zou de gemeenteraad meer in gesprek moeten gaan met ouders, jeugdigen en hulpaanbieders, om zo het verhaal achter de cijfers te kennen.

Noot voor de redactie

De rekenkamer is een onafhankelijk orgaan, ingesteld door de gemeenteraad op 24 november 2010. Taak van de rekenkamer is erop toe te zien dat het gemeentelijke beleid rechtmatig, doelmatig en doeltreffend is. De rekenkamer bestaat uit vier onafhankelijke leden en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Nadere informatie:

Dorien Verloop, secretaris rekenkamer, bereikbaar op maandag, woensdagochtend en donderdag. 035-6292957, d.verloop@hilversum.nl, [http://www.hilversum.nl/Politiek/De Rekenkamer](http://www.hilversum.nl/Politiek/De_Rekenkamer)